

۲۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۱ خاک در معنای حقیقی به کار رفته است، ولی در سایر گزینه‌ها مراد انسان است.

۲۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه ۱: آن را که حساب پاک است، از محاسبه چه باک است (عاشق صادق همچون صبح پاک و بی‌ریاست و از حساب روز قیامت نمی‌ترسد).
مفهوم مشترک حدیث موردنظر و سایر گزینه‌ها:

«هر که داد از خویشتن دهد، از داور مستغنی باشد»: کسانی که در این دنیا به حساب اعمال خود می‌رسند، نیازی به داوری در روز قیامت ندارند.

۲۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مقابل، یعنی مفهوم متضاد و گزینه ۲، دقیقاً مفهوم متضاد بیت مورد نظر است. بیت مورد نظر می‌گوید: از اوج به قمر و از مقام والا، به پستی گرایش یافتن (از خوشبختی به بدبختی رسیدن)، ولی بیت گزینه ۲ برعکس می‌گوید: از گدایی به پادشاهی و صدر مجلس رسید. شرح دیگر گزینه‌ها:

- (۱) با بیت مورد نظر سؤال هم مفهوم است.
- (۳) بی‌اعتباری جهان و ناپایداری آن را نشان می‌دهد.
- (۴) اغتنام فرصت و خوش‌باشی را به ما توصیه می‌کند، زیرا عاقبت جهان نیستی است.

۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از عبارت مورد سؤال پرهیز از عیب‌جویی استنباط می‌شود که در همه گزینه‌ها هست، به‌جز در گزینه ۳ که مفهومی متفاوت با سایر گزینه‌ها دارد. از گزینه ۳ این مفهوم استنباط می‌شود که عیب‌جو دشمن است.

۳۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت در مورد علم‌آموزی است که این مفهوم در گزینه‌های (الف، ب، ت، ث) مشاهده می‌شود. بررسی موارد دیگر:
(پ) جهان به افراد دانا جفا می‌کند.
(ج) اگر مردم جاهل و دارای همت پایین باشند و قیمت دانش را نفهمند، از ارزش دانش کاسته نمی‌شود.

۳۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هنگامه: غوغا، داد و فریاد، شلوغی، جمعیت مردم (همگی درست‌اند)
غنود: ستیزه‌کار، دشمن و بدخواه (در گزینه ۱، معنی «حسود» نادرست است).
غوک: قورباغه (در گزینه‌های ۱ و ۳، معنی نادرستی برای «غوک» نوشته شده است).
معرکه: فقط در معنای میدان جنگ درست است.

۳۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
گزینه (۱): فراغ: آسایش و آرامش، آسودگی
گزینه (۲): مفتاح: کلید («فتوح» به معنای «گشایش‌ها و پیروزی‌ها» است).
گزینه (۴): کُمیت: اسب سرخ مایل به سیاه

۳۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خلف صدق: جانشین راستین / مکاری: کسی که اسب و شتر و الاغ کرایه می‌دهد یا کرایه می‌کند. / تکیده: لازغر و باریک‌اندام

۳۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ناصر خسرو سراینده قرن پنجم است.

۳۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سخن تلخ مثل شراب است: تشبیه / حدیث تلخ: حس‌آمیزی / رنگ خواب گرفتن: کنایه / واج‌آرایی صامت «ب»، «ر» / بیت تلمیح و تناقض و تشخیص ندارد.

۳۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

جنگ شد: جنگ اتفاق افتاد. ← دوجزئی ناگذر

نهاد فعل معادل معنایی «شد»

ضحاک بارها فریب ابلیس را می خورد: ضحاک بارها از ابلیس فریب را می پذیرد. ←

نهاد قید متمم فعلی مفعول معادل معنایی فعل «خوردن»

(جمله چهارجزئی گذرا به مفعول و متمم یا متمم و مفعول که فرقی نمی کند.)

پسرک به اتوبوس خورد: پسرک به اتوبوس برخورد کرد. ← (جمله سه جزئی گذرا به متمم فعل)

نهاد متمم فعلی معادل معنایی فعل «خوردن»

(دقت داشته باشید که در جمله مهمترین رکن، فعل جمله است و در درجه اول باید معنای فعل را با توجه به جمله درک کرد و سپس اجزای آن را مورد بررسی قرار داد.)

۳۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هرگاه در عبارتی حروف ربط وابسته ساز (که، تا، چون (= وقتی که)، اگر و ...) را دیدیم،

در آن عبارت یا بیت حتماً جمله ای وابسته وجود دارد، اما باید دقت کنید که حرف «تا» اگر در معنای نشان دادن

فاصله زمان یا مکان به کار رود، حرف اضافه است نه حرف ربط. دقیقاً شروع بیت گزینه (۲) با حرف اضافه «تا» در

معنای فاصله زمانی به کار رفته که دقت شما را محک زند. در گزینه های دیگر: (۱) کو: که او / (۳) که چیست؟ / در

گزینه (۴) هم از روی مفهوم متوجه می شویم که معنای مصرع اول با یک بیت کامل نمی شود و حرف اضافه «که» بعد

از «هر کجا» حذف شده است، ولی از طریق رابطه معنایی متوجه می شویم جمله کامل نیست و به جمله دیگری

وابسته شده است. «هر کجا (که) کلک تو (= قلم تو) بر صفحه کاغذ روان شد»، خُب چه اتفاقی خواهد افتاد؟، پس

می بینیم جمله با یک فعل معنایش کامل نشده، پس جمله وابسته است.

۳۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه (۲): تماشا (با هم راه رفتن، دیدن) / گزینه (۳): شد (فعل اسنادی، رفت) / گزینه (۴): سوگند (گوگرد، قسم)

۳۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم غرور در این دو کاملاً مشهود است. در گزینه (۱): سختی کشیدن، در گزینه (۲):

بی حاصلی، در گزینه (۳): مفهوم پیام رسانی گل نهفته است.

۴۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم تمام گزینه ها با عبارت درس «تا عیب و گناه خود پاک نکردم، عیب مردم نگویم»،

اشاره به «پرهیز از عیب جویی دارد» در حالی که در گزینه (۲)، مفهوم پرهیز دیده نمی شود و تنها گزاره ای خبری دیده

می شود که «شخصی در برابر مجنون با زبان اعتراض خواستار تغییر نگاه مجنون است.»

۴۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خوار و زبون / قرض و دین / صحبت و محاوره

۴۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «روندگان» املائی درست کلمه است. در املائی کلماتی چون «بندگان، دیوانگان» باید توجه

داشت که «ه بیان حرکت» هنگام جمع بستن با «ان» نباید نوشته شود. «فراغ، برخاست، خان» از نظر املائی اهمیت

دارند.

۴۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «منسوب» و «مألوف» شکل صحیح کلمات است.

۴۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خنده شیرین: حس آمیزی / «دل خون شدن» کنایه از «غمگینی و رنج دیدن» / «لعل» استعاره از «لب»

۴۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
گزینه (۱): «سیل» استعاره از «اشک» / «چشم من سیل براند» اغراق در «بسیار گریستن»
گزینه (۲): ترنج و یوسف و بریدن دست: تلمیح / جمال از پرده بنمایی: کنایه
گزینه (۳): هیچ کدام از آرایه‌ها را ندارد.
گزینه (۴): سر به گریبان بودن: کنایه / سرو و زر: جناس

۴۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
گزینه (۱): است ← مضارع / نباید ← مضارع اخباری
گزینه (۲): خفته بودم ← ماضی بعید / کرد ← ماضی ساده / خواهم گزید ← آینده
گزینه (۳): می آید ← مضارع اخباری / بوده‌ام ← ماضی نقلی
گزینه (۴): شد و آمد ← ماضی ساده

۴۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
گزینه (۱): مادر بزرگ، نمازخوان: مرکب / باخدا: وندی
گزینه (۲): سنگدل: مرکب / ناجوانمردانه: وندی-مرکب
گزینه (۳): خونگرم: مرکب / مهربان، بی‌مهری: وندی
گزینه (۴): نزدیک‌بین: مرکب / زنگاری: وندی

۴۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اشاره دارد به «پرهیز از گفتن حرف‌های بیهوده».
گزینه (۱): معلم صورتک به رو نداشت.
گزینه (۲): معلم ما، آدمی بود افتاده و صاف.
گزینه (۴): رنگ را نگارین می‌ریخت.

۴۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نویسنده معتقد است «دنیا پر از نشیب و فراز و تلخی و خوشی است و این تلخی و شادی دائمی نیست و گذراست».

۵۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): من نتوانستم حرف و سخنی بگویم: (= این آخری‌ها فریاد را فقط در شعرش می‌شد جست).

سایر گزینه‌ها یادآور «هرچه بر او تنگ گرفتند، کمربند خود را تنگ‌تر بست تا با حقارت زندگی‌ها مانا اخت شد»